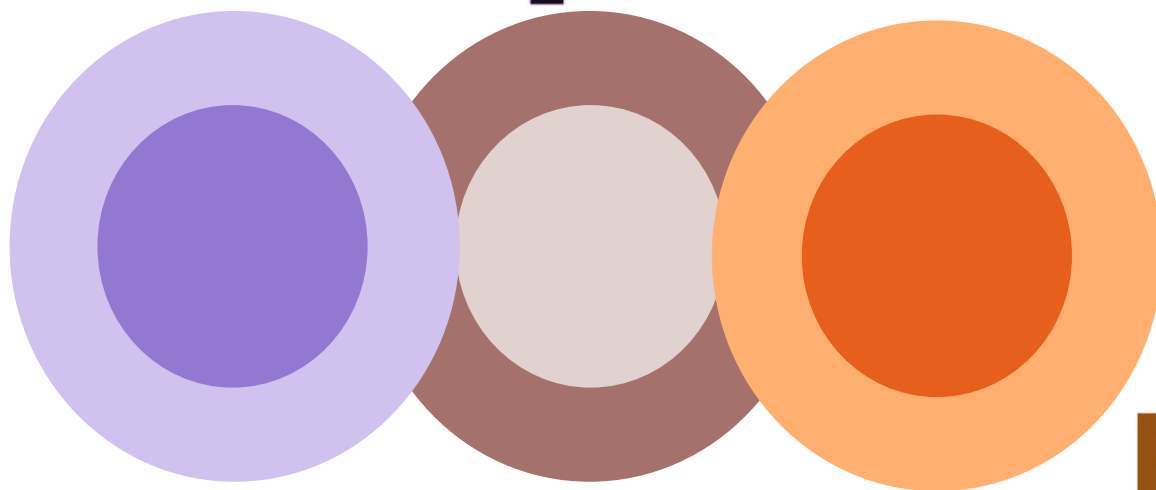

Sumant **per** les persones

 Empresa Social
Cooperatives d'atenció
a les persones

Bones
Pràctiques
Cooperatives
Iniciativa-social
Delta
Suara Cooperació
Doble-Via
EncísTEB
Xarxa-Gedi
Eduvic
Moltacte

Cooperatives de Treball
de Catalunya

Empreses per al futur
2012. Any Internacional
de les Cooperatives

Bones pràctiques en la col·laboració entre el món local i el cooperativisme d'iniciativa social

Aquesta guia ha estat realitzada per:

Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya

C/ Premià, 15, 1a planta

08014 Barcelona

T. 933 188 162

<http://www.cooperativestrellball.coop>

En conveni amb:

Realització editorial:

Aposta, SCCL.

C/Premià, 15, 1a planta

08014 Barcelona

T. 933 188 162

<http://www.aposta.coop>

Equip de treball:

Coordinació projecte: Joan Segarra

Coordinació editorial: Verònica Platas

Redacció: Jordi Valls i Esther Vidal

Juliol 2012

Índex

Com llegir aquesta guia. 3

Presentació

:: Bones pràctiques en la col·laboració públic-privada. 4

:: Sumant per les persones. 5

:: Territoris comuns i responsabilitats col·lectives . 6

:: El valor cooperatiu en l'atenció a les persones. 7

Experiències

:: Delta, SCCL :: Cooperant més enllà del propi servei. 8

:: Doble Via, SCCL:: Participació cooperativa al servei de la dinamització. 11

:: Eduvic, SCCL:: Cooperant per la creació d'un nou servei. 14

:: Encís, SCCL:: Per una escola més enllà de les aules. 17

:: Moltacte, SCCL:: Junts per la creació de valor econòmic i social. 20

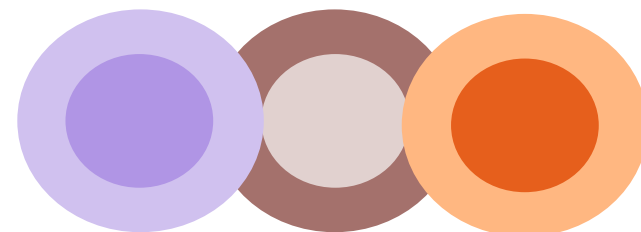
:: Suara, SCCL:: Persones al servei de persones. 23

:: TEB, SCCL:: Cooperant per crear ocupació adaptada a prop de casa. 26

:: Xarxa Gedi, SCCL:: Apostant pel producte del territori. 30

Els 7 principis a la pràctica en la gestió cooperativa. 32

Agraïments. 32

Com llegir aquesta guia

En la present guia es recullen vuit experiències d'èxit de col·laboració entre ajuntaments i cooperatives d'iniciativa social a Catalunya. Les bones pràctiques seleccionades es presenten amb un mateix format d'estructura homogènia. Els diferents apartats que componen cadascuna de les experiències són:

Títol de l'experiència

Fitxa de dades de la cooperativa: es recull la informació més rellevant de l'empresa cooperativa, així com projectes relacionats que es desenvolupen a d'altres municipis,

Fitxa inicial del l'experiència: es recullen de forma sintètica els aspectes introductoris de l'experiència: l'àmbit d'actuació, el municipi on es produeix, els actors implicats, una breu descripció i els principis cooperatius que d'una forma més destacada s'hi apliquen. S'incorpora al final de la guia una descripció general dels set principis cooperatius.

Introducció: es descriu de forma breu l'empresa cooperativa, l'àmbit d'actuació i el municipi o projecte/servei en el qual es desenvolupa la col·laboració,

L'experiència de col·laboració: s'expliquen els elements descriptius principal de la col·laboració: els antecedents, una breu descripció del procés i els principals resultats fins a la data.

Valoració de la col·laboració: s'analitzen els aspectes qualitatius més rellevants de la col·laboració: els factors clau que han facilitat l'èxit del projecte, els principals reptes de futur, i el valor que aporta el fet de que l'empresa sigui cooperativa.

En alguns casos, s'incorpora la **visió directa d'un responsable de l'ajuntament** a través d'una cita testimonial

Bones pràctiques en la col·laboració público-privada

L'Àrea d'Atenció a les Persones té com a objectiu garantir un major benestar, qualitat de vida i cohesió social, a través de la provisió de serveis a les persones en tot el seu cicle vital. Amb aquesta finalitat, ofereix suport econòmic, tècnic, tecnològic i formatiu als ajuntaments i promou la col·laboració público-privada i el treball en xarxa amb el ric teixit associatiu del país, molt arrelat a la comunitat i amb un fort compromís social.

El sector dels serveis a les persones ha esdevingut un motor de creació d'ocupació i de desenvolupament econòmic a nivell local que treballa per l'autonomia personal i la inclusió social. Si aconseguim que aquest sector s'enforteixi des d'un model d'economia social i solidària, farem que el nostre sistema de benestar i la nostra economia avancin en paral·lel cap a la consecució d'una societat més justa, sostenible i cohesionada.

Amb aquest objectiu, l'any 2010 vam editar la Guia de Cooperatives d'Atenció a les Persones de Catalunya, fruit de la col·laboració entre la Diputació de Barcelona i la Federació de Cooperatives de Treball, i amb l'objectiu de reforçar l'aliança entre les polítiques públiques i el cooperativisme.

Com a continuïtat d'aquell projecte, us presentem ara la **Guia Sumant per les Persones**, que pretén ser un recull de bones pràctiques de cooperació entre els ajuntaments i les cooperatives d'iniciativa social en el sector d'atenció a les persones. Es tracta d'experiències de diferents territoris i àmbits que ens mostren la importància del compartir objectius, confiança, flexibilitat i estabilitat per garantir l'èxit de la col·laboració.

Creiem que tant aquesta guia, com l'anterior, poden ser un instrument útil per als municipis en el moment de decidir la forma de provisió dels serveis, ja que mostren recursos i experiències des dels valors de la qualitat i l'economia social.

Aquest treball s'emmarca en la declaració, per part de l'ONU, de l'any 2012 com a Any Internacional de les Cooperatives. Una oportunitat per visibilitzar la forma cooperativa com una alternativa de vertebració econòmica i social a nivell local i mundial, així com per reconèixer i potenciar el valor afegit de les pràctiques econòmiques que donen prioritat a la satisfacció de necessitats socials, des de models d'organització democràtics i participatius.

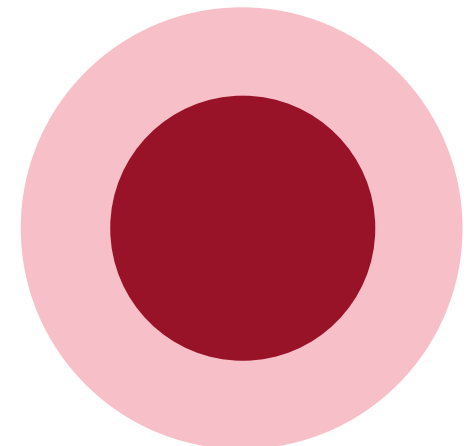
Esperem, doncs, que aquesta guia us sigui d'utilitat i ajudi a avançar cap a l'enfortiment del sector de serveis d'atenció a les persones, des de la coresponsabilitat social, la participació, la qualitat i la gestió responsable de recursos.

**Diputació
Barcelona**

Josep Oliva i Santiveri

*Diputat d'Igualtat, Ciutadania i Benestar social
Àrea d'atenció a les persones*

Sumant per les persones

La col·laboració entre la Diputació de Barcelona i la Federació de Cooperatives de Treball va permetre l'any 2010 editar la *Guia de Cooperatives d'Atenció a les Persones de Catalunya*.

Com a continuïtat d'aquell projecte, presentem ara aquesta guia de bones pràctiques, que recull algunes de les experiències d'èxit en la cooperació entre els ajuntaments i les cooperatives d'iniciativa social en el sector d'atenció a les persones. I ho fem en un moment especialment important per cooperativisme, donat que el 2012 ha estat declarat per l'ONU Any Internacional de les Cooperatives.

La tria de les vuit experiències presentades s'ha fet en base a diferents criteris. Per una banda, s'ha buscat una certa distribució territorial que reflectís diferents realitats. També s'ha incorporat la diversitat als sectors d'activitat analitzats. I finalment, s'han estudiat aquells casos en què la implicació i l'aposta de cooperatives i ajuntaments al model de cooperació estigués influïent en l'èxit dels projectes.

L'anàlisi de les diferents bones pràctiques ha permès destacar un seguit d'elements que apareixen de manera comuna com a factors clau que faciliten l'èxit de la col·laboració entre les empreses socials i els municipis. Els presentem aquí com a primeres conclusions:

- Clau 1. **Convergència d'objectius** entre els municipis i les empreses socials: polítiques impulsades per l'ajuntament convergeixen amb projectes que vol desenvolupar la cooperativa a nivell privat, atenent a la seva vocació de servei a les persones des de la eficàcia empresarial no lucrativa.
- Clau 2. La existència de **polítiques clares i definides per part dels municipis** permet crear contextos i impulsar projectes a la ciutat.
- Clau 3. Relació d'**interlocució permanent, basada en la confiança i l'escolta activa**. Actitud receptiva i oberta per part dels municipis a rebre aportacions de les empreses cooperatives.
- Clau 4. La **inversió de temps i recursos**, tan de les cooperatives com dels municipis, en buscar solucions per la cobertura de noves necessitats i en el desenvolupament de nous projectes, aporta resultats exitosos a mig termini.
- Clau 5. La **estabilitat en les col·laboracions**, apostant pel desenvolupament de serveis de qualitat sòlids.
- Clau 6. **Capacitat d'adaptació i flexibilitat per part de les cooperatives** per donar resposta a noves necessitats i adaptar-se a noves demandes.
- Clau 7. **Aportació i acompanyament tècnic per part de les cooperatives** com a agent especialitzat en el seu àmbit d'actuació
- Clau 8. Capacitat de crear sinèrgies entre els seus propis serveis per la millora de la qualitat del servei, per **aportar més valor afegit a la gestió de la concessió**.
- Clau 9. **Entendre la col·laboració des d'una visió estratègica**, que permet treballar conjuntament per buscar noves solucions i innovar per resoldre problemàtiques.

Territoris comuns i responsabilitats col·lectives

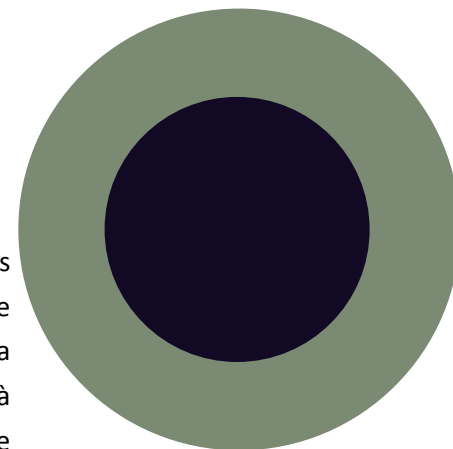
La col·laboració públic-privat sembla essencial a hores d'ara. Sobretot si anem aprenent que l'espai públic no s'esgota en el que és estrictament institucional, i que allò que anomenem privat no és només sinònim de mercantil i competitiu. Vivim moments de canvi d'època en els quals estan modificant-se molts dels elements que caracteritzaven la nostra vida. I això afecta al que entenem per treball, a la composició de les famílies, a la composició social i cultural de les nostres comunitats, als instruments d'informació i coneixement, o fins o tot les perspectives d'esperança de vida. En aquest nou escenari, la distribució de costos i beneficis, de perdedors i de guanyadors, no és ni equitativa ni silenciosa. I les coses es van complicant al nostre entorn. Mentres a uns els augmenten molts els problemes, a altres els segueixen anant molt bé les coses, i les oportunitats i recursos per seguir equilibrant els resultats finals semblen menys evidents.

En aquest context, alguns fets apunten a que els espais de l'economia social i cooperativa, per la pròpia lògica fundacional i pels valors que les fonamenten, aconsegueixen mantenir millor posicions d'inclusió i solidaritat. Aquestes entitats i empreses realitzen tasques econòmiques i laborals comuns a qualsevol empresa, però també tasques de benestar social “a l'ombra”: connexió de les persones entre si, implicació amb entorns i comunitats locals, manteniment de llocs de treball a canvi de reducció solidària de salaris, i van assumint funcions

L'espai públic no s'esgota en el que és estrictament institucional, allò que anomenem privat no és només sinònim de mercantil i competitiu.

addicionals però imprescindibles (ambientals, de recuperació, serveis de proximitat) que el mercat que s'orienta per rendibilitats a curt termini no està interessat en assumir. Aquest conjunt de funcions múltiples, creiem que es pot defensar, que és molt més complexa i “gruixuda” que la d'una empresa mercantil estàndard. El seu compte de resultats incorpora molt “capital social” al costa de la pura descripció de beneficis i costos econòmics. Això sol ens hauria de fer pensar en la necessitat d'avançar cap a fórmules de “clàusules socials” i d'aliances més estratègiques entre el cooperativisme, l'economia social i el conjunt de polítiques públiques.

Avui més que mai sembla possible i necessari concretar i posar de relleu això que en diem “compromís social” i que generalment una empresa de l'economia social fa naturalment i fundacionalment. La seva responsabilitat social és genètica. Però això no passa en un “no lloc”. Passa a enclavaments i territoris concrets. En aquest sentit, entenem que cal avançar en “territoris socialment responsables”, reforçant els lligams entre empreses mercantils, administracions, ong's d'acció social i empreses de l'economia social per tal d'endegar accions conjuntes, facilitar les transicions de les persones en els seus itineraris d'inserció, i entendre entre tots la significació de la cohesió social en estratègies de creixement col·lectiu, i no només com el complement retòric de la competitivitat.

Joan Subirats Humet
Institut de Govern i Polítiques Públiques - UAB

El valor cooperatiu en l'atenció a les persones

Més d'un centenar de cooperatives formen part de la Sectorial d'Iniciativa Social de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Juntament, donen feina a 7.000 persones i facturen 150 milions d'euros.

Des de 2010, les cooperatives membres de la Sectorial es visualitzen amb el nom d'**Empresa Social – Cooperatives d'atenció a les persones**, una marca que identifica la seva vocació de forma clara en un mercat en constant evolució i creixement.

L'atenció a les persones és un dels reptes més actuals de la nostra societat. Les empreses cooperatives hi donen resposta des d'una cultura empresarial basada

en principis, que posa les persones per davant del capital, i prioritza la recerca de qualitat, la participació i la gestió responsable dels recursos. Aquests elements són importants en qualsevol empresa, però prenen especial rellevància en àmbits on es tracta amb persones, com ho fan els integrants d'**Empresa Social**.

Les cooperatives integrants d'**Empresa Social** es caracteritzen per una gran diversitat pel que fa a quantitat de socis i treballadors, persones ateses, àmbits d'actuació o presència als diferents territoris.

1.- Actua	17.- Centre Equinoteràpia Cadí Moixeró	33.- Drala	52.- Fil-a-l'agulla	71.- Mas Franch	91.- Tallers de Formació
2.- Aema	18.- CO Grans Disminuïts Ciutat Vella	34.- Drecera	53.- Frescoop	72.- Moltacte	92.- Teb Barcelona
3.- Agalma	19.- Centre Solc	35.- E. I. Foresterra	54.- G.s.i.s.	73.- Nadis	93.- Teb Gestió Empresarial
4.- Agrupació d'Educadores	20.- Cerc@	36.- E. I. Gestió d'activitats d'integració	55.- Garbet	74.- Nou Set	94.- Teb Habitatge
5.- Argos	21.- Cipo	37.- E. I. Sambucus	56.- Gedi	75.- Nou Verd	95.- Teb Solucions
6.- Arriant.	22.- Comunitat Terapèutica de Malgrat	38.- Edat-3	57.- Grupdem	76.- Osonenca de Construcció	96.- Teb Vallès
7.- Artijoc	23.- Connectats	39.- Eduvic	58.- Gustàuria	77.- Pretalleres San José	97.- Teb Verd
8.- Baix Empordà Assistència a Domicili	24.- Coopintegradors	40.- Eines. Serveis Sòcio-educatius	59.- Impulsem	78.- Projectes Socials La Fàbrica	98.- Teixidors
9.- Calandra	25.- Creant Economia Social i Sostenibilitat	41.- El Caminet	60.- Insercoop	79.- Proyecto Adas	99.- Trafad
10.- CDIAP Baix Montseny	26.- Dapsi Cerdanyola	42.- El Taller del Priorat	61.- Institució Balmes	80.- Rauxa	100.- Treballadors Familiars de Cambrils
11.- CDIAP Sant Andreu de La Barca	27.- Dapsi Montcada	43.- El Tamboret	62.- Isom	81.- Sersa	101.- Vademames
12.- CDIAP Sant Boi	28.- Dapsi Rubí	44.- En-llaç, Empresa d'inserció	63.- Jardinet	82.- Serveis a les persones Encís	102.- Vall Del Recer
13.-Cedre	29.- Dapsi Sant Cugat	45.- Equip-40	64.- La Casa dels Nins	83.- Simbiosis de Alba	
14.-CAPIVO	30.- Delta	46.- Escola Bressol del Bosc	65.- La Copa	84.- Suara Cooperativa	
15.- Centre de Dia i Serveis Nous Avis	31.- Doble Via	47.- Escola Guimbarda	66.- La Fageda	85.- Taller Àuria	
16.- Centre d'educació Espill de Manresa	32.- Donavol	48.- Esport6	67.- Llar d'infants El Petit Avet	86.- Taller El Xop	
		49.- ETCS	68.- L'Olivera	87.- Taller Escola Barcelona	
		50.- Feines de Casa	69.- Magroc	88.- Taller Estela	
		51.- Femmefleur	70.- Manresana de Serveis amb Bicicleta	89.- Taller Jeroni de Moragas	
				90.- Tallers Blancs	

 Empresa Social
Cooperatives d'atenció a les persones

Cooperant més enllà de les pròpies competències

Àmbit: Atenció primera infància

Municipi: Castelldefels

Actors: Delta, SCCL i Ajuntament de Castelldefels

Àrea de Referència: Regidoria de Serveis Socials, Dependència, Gent Gran, Salut i consum

Breu descripció: L'obertura d'un servei d'atenció precoç al municipi ha generat noves oportunitats de col·laboracions en l'àmbit de la petita infància.

Principi cooperatiu: Adhesió voluntària i oberta, gestió democràtica, interès per la comunitat.

Introducció

L'empresa cooperativa:: La cooperativa DELTA Col·lectiu Professionals del Desenvolupament Infantil, SCCL té per objecte la prestació de serveis d'atenció a la petita infància. Va néixer l'any 1999 de la mà d'un conjunt de professionals, agrupats per gestionar la concessió pública d'un Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDiAP) de la zona del Baix Llobregat Sud (Viladecans, Gavà, Castelldefels i Beges). Actualment disposa de tres serveis d'atenció, dos a Viladecans i un a Castelldefels.

El servei d'atenció precoç:: El servei d'atenció precoç és el conjunt de serveis i actuacions en l'àmbit sociosanitari per atendre les necessitats en el desenvolupament d'infants entre 0 – 6 anys. S'actua sobre necessitats i trastorns (permanents o transitoris) per tal de potenciar el benestar dels infants. És una atenció integral i multidisciplinària on intervien diferents professionals: psicòlegs, logopedes, fisioterapeutes, neuropediatres, treballadors socials, psicomotricistes, pedagogs, etc.

El municipi:: El municipi de Castelldefels ha tingut una forta sensibilitat per oferir serveis d'atenció a la petita infància. N'és una mostra el Projecte Educatiu per infants i famílies de 0-3 anys "La Casa dels Infants", o l'elaboració del Pla Municipal per la Discapacitat, amb referències específiques per als més petits.

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: Des de la creació de la cooperativa i amb l'obertura del Centre a Viladecans, ja es comencen a tenir converses amb l'ajuntament de Castelldefels per valorar la possibilitat d'obrir també un servei al municipi. Delta des dels seus inicis té clar que un dels seus principis és buscar la proximitat a usuaris i l'accessibilitat al servei. L'ajuntament treballa amb el mateix plantejament, i el projecte es fa realitat l'any 2003 amb la signatura d'un conveni de cessió d'ús d'espais al Centre Vista Alegre on poder desenvolupar el servei d'atenció precoç. El consistori es va comprometre a la cessió gratuïta de diferents sales de la planta baixa de l'equipament municipal i a assumir-ne les despeses corrents (subministres, consergeria, etc.). El compromís de la cooperativa és oferir una atenció estable al territori, i assumir les despeses de condicionament del local per poder desenvolupar l'activitat (mobiliari, material, etc.).

Intentar crear sinèrgies entre les cooperatives existents i altres entitats i organismes presents en el territori ens pot ajudar a difondre els valors cooperatius en la nostra societat.

Javier Hiniesto— Regidor Ajuntament Castelldefels

Principals resultats de la col·laboració:: Al 2011 es van atendre un total de 397 usuaris al centre de Castelldefels, sent aquest municipi del Baix Llobregat Sud on més ha crescut el nombre de casos atesos en els darrers anys.

L'obertura del servei a Castelldefels ha derivat en la posada en marxa de nous projectes de cooperació entre l'empresa i l'ajuntament a favor de la petita infància. En destaquen els següents:

Definició i execució del Pla de formació de persones educadores de la xarxa d'escoles bressol

Castelldefels és un municipi actiu en l'àmbit d'escoles bressol. Delta des de fa anys fa formació a diferents col·lectius en l'àmbit de la petita infància; pares i mares, professionals, etc. Castelldefels és el primer municipi on Delta ha desenvolupat un pla de formació específic per a educadors/es de les escoles bressol del municipi. A partir d'aquesta experiència també s'hi han interessat altres municipis i agents socials.

Teràpia aquàtica per a infants amb discapacitat

Al desembre de 2011 es trasllada des de Viladecans el servei de teràpia aquàtica a la piscina de Can Roca de Castelldefels, amb l'objectiu de complementar el tractament dels infants atesos al municipi. Per fer front a la principal despesa d'aquest servei (el cost d'accedir a la piscina) en el context actual de crisi, es van haver de buscar fórmules imaginatives. I després de diferents propostes, es va acordar finançar el servei a tres bandes: una part l'assumia l'ajuntament, un altre l'empresa, i una tercera la família. L'ajuntament també assumeix una major despesa en el subministrament de la piscina, donat que s'ha de incrementar en 2 graus la temperatura de l'aigua.

Cessió d'un espai per a infants amb pluridiscapacitat a la l'escola bressol "La Casa dels Infants" de Ca n'Aimeric

Excepte comptades excepcions, la xarxa d'escoles bressol no disposa de serveis per acollir infants afectats per una pluridiscapacitat. Delta va posar en marxa fa anys un espai d'acollida per aquests infants a les seves dependències, l'anomenat Grup Terapèutic d'Atenció Intensiva. Coneixedors d'aquesta iniciativa, l'ajuntament ha ofert a Delta la possibilitat d'habilitar una aula de l'escola bressol "La Casa dels Infants" de Ca n'Aimeric al treball amb aquests infants, oferint-los així un espai de socialització important durant la primera infància; la cessió de l'espai i l'execució del projecte estan en fase de negociació.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: El primer element a destacar és l'aposta de l'ajuntament per les polítiques socials, i per les polítiques d'atenció a la petita infància en particular. L'aposta i la continuïtat en les polítiques, afavoreix la col·laboració en aquest àmbit i l'aparició de programes.

Un segon element és el clima de confiança, escolta, i intercanvi amb el què treballen els dos agents. Des d'un primer moment ha existit molt bona predisposició per les dues parts, donat que compartien un mateix objectiu: oferir un bon servei a les famílies que necessitin els serveis d'atenció precoç facilitant-los l'accés i la proximitat al centre. S'ha generat un clima d'interlocució permanent.

Delta, a més de ser un prestador de servei públic, es veu també com un cooperador per cobrir les necessitats de la població en el seu àmbit d'actuació i d'altres relacionats.

Tot i no ser competència municipal, l'ajuntament ha entès aquestes polítiques com una inversió, per prevenir problemes de futur tractant els infants en la seva primera infància.

Gerent- DELTA, SCCL

Què aporta el fet de ser cooperativa?: La participació treballadors i transparència en la gestió que ofereix el model cooperatiu, afavoreix la implicació dels professionals en el desenvolupament del projecte. En el cas de Delta ha facilitat arribar a molts més llocs i poder potenciar el treball en xarxa coordinat amb els agents del territori (serveis socials, centres d'atenció primària, llars infants, escoles, etc.), fet que representa un element clau per a la qualitat del servei. Per altra banda, el

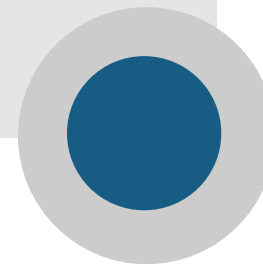
desenvolupament de nous projectes com els que s'han comentat són molt més eficaços gràcies al fet de comptar amb un equip motivat i implicat amb el seu lloc de treball.

L'aspecte de valor més destacat, sense cap mena de dubte, és el compromís personal per intentar donar la millor resposta a les necessitats de la població de Castelldefels.

Javier Hiniesto- Regidor Ajuntament Castelldefels

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** Atenció a la petita infància a través de la gestió de centres especialitats
- **Projectes relacionats en altres municipis::** Servei d'atenció precoç a la primera infància en els municipis de Viladecans, Gavà i Begues.
- **Any de creació::** 1998
- **Persones sòcies i treballadores::** 23
- **Web::** <http://www.deltacdiap.org>
- **Persona de contacte::** Gemma Garcia

Participació cooperativa al servei de la dinamització juvenil

Àmbit: Joventut

Municipi: Sant Cugat del Vallès

Actors: Doble Via, SCCL i Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Àrea de Referència: Regidoria de Joventut

Breu descripció: Gestió d'un casal de joves municipal apostant per la dinamització juvenil de l'equipament a partir de l'experiència de cultura de la participació de la cooperativa.

Principi cooperatiu: Gestió democràtica, adhesió voluntària i oberta.

Introducció

L'empresa cooperativa:: Doble Via, SCCL és una empresa cooperativa creada l'any 1999, que presta serveis d'atenció a les persones en l'àmbit socioeducatiu i cultural a la província de Barcelona, i de forma preferent a les comarques del Vallès Occidental i Oriental.

El Casal de Joves de Torreblanca de Sant Cugat del Vallès::

El Casal de Joves Torreblanca, ubicat a l'antiga Masia Torre Blanca, és un equipament municipal que vol esdevenir l'espai de referència a la ciutat per als ciutadans més joves. El Casal ofereix una programació estable d'activitats educatives i de lleure, espais i recursos, serveis d'assessorament, sales d'exposicions, etc. per a joves entre 14 i 29 anys. El Casal està impulsat per l'ajuntament des de la Regidoria de Joventut, i la gestió està a càrrec de la cooperativa Doble Via. L'ajuntament compta amb altres serveis d'atenció als joves integrats dins del mateix projecte, com el Servei d'Informació Juvenil (SIJ) i els Espais Joves de Districtes. A la ciutat existeixen nombroses associacions que duen a terme activitats en aquest àmbit.

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: La cooperativa Doble Via és present a Sant Cugat del Vallès des de fa més de 10 anys, a través de la gestió dels Centres Cívics de Les Planes i La Floresta. Aquests equipaments ja es gestionaven anteriorment des d'una associació, precedent al naixement de Doble Via. L'arrelament al municipi en la gestió de diferents serveis educatius i juvenils els anima a presentar-se al maig de 2011 al concurs de la gestió del Casal de Joves de Torreblanca. L'ajuntament de Sant Cugat engega el concurs del Casal amb les ganes de donar un nou impuls a l'equipament i revitalitzar-ne el dinamisme.

Per aconseguir que un equipament juvenil sigui dinàmic és molt important encetar en el model de participació i treball a plantejar amb els usuaris, els joves.

**Lluís Mas– Responsable de Projecte
Doble Via, SCCL**

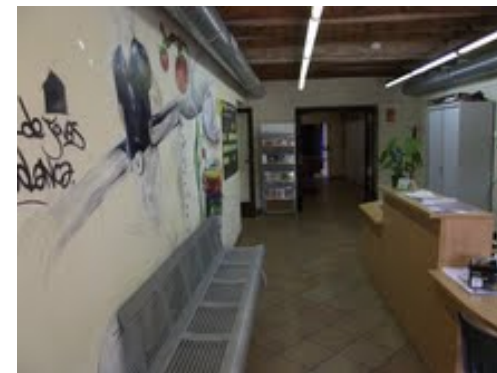
L'equipament inclou un conjunt de serveis i programes de dinamització i intervenció per a joves. L'objectiu és oferir espais i recursos perquè els usuaris desenvolupin els seus projectes a través de:

- Oferta formativa de tallers i cursos
- Cessió d'espai i bucs d'assaig
- Aules ordinadors i estudi
- Sala d'actes i exposicions
- Servei d'Informació Juvenil

Principals resultats de la col·laboració:: Tot i el poc temps de rodatge en aquesta nova etapa, mes a mes es va veient una evolució positiva en el dinamisme de l'equipament, ja sigui en el nombre d'usuaris que fan ús dels espais, els assistents a les formacions, etc. La tendència de creixement mensual està entre el 10 i 15% en el nombre total d'usos realitzats en els diferents serveis del conjunt de l'equipament. També ha millorat la visibilitat de Torreblanca de cara la ciutat, ja que actualment hi ha nous col·lectius i entitats juvenils que volen fer-hi activitats.

Doble Via ha volgut impregnar Torreblanca amb un model de participació i intervenció juvenil propi, basat en els següents punts:

- **Diàleg i empoderament, tan de les persones usuàries com de les persones treballadors**
- **Creació d'espais de participació vinculant des de la responsabilitat**
- **Definició de forma clara del marc de la participació, sense generar falses expectatives**

Aquest model requereix un treball de fons i resultats a mig termini, però tanmateix aporta un valor educatiu i cívic més profund i arrelat. És necessària una aposta per part de l'equip tècnic i del consistori per un treball més pacient i fructífer. El repte és que els joves se sentin seu l'equipament, i l'eina per aconseguir-ho és treballar a través d'una participació més vinculada. En aquesta línia, l'objectiu és permetre que els joves puguin arribar a gestionar una part dels espais i recursos, organitzats en una Taula, on participin i prenguin decisions sobre activitats i programes a executar, i d'aquesta manera es vagin sentint part d'aquest equipament destinat a ells.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: Un dels elements rellevants que facilita la implantació d'un model d'intervenció en un àmbit tan sensible com la participació juvenil és partir de polítiques clares i ben definides, que permetin treballar la participació i el lleure juvenil des de la professionalitat, el rigor i la qualitat. La definició del model d'intervenció s'elabora en col·laboració entre tècnics municipals i professionals de la cooperativa, fet que suposa un enriquiment tècnic i una complementarietat en aquest àmbit.

En el procés de vitalització de l'equipament s'ha donat importància a que l'equip tècnic (provinent d'una anterior subrogació) participés i se sentís seu el projecte. S'han dedicat esforços a aquest treball, donat que l'equip, i especialment les persones que estan atenent al públic, han de tenir clar que estan en un equipament públic i que des d'allà parlen i atenen als usuaris com ajuntament. La seva proximitat i el seu paper de pont entre els usuaris i els tècnics municipals suposa un element d'enllaç entre els joves i el seu ajuntament. S'ha treballat la participació dels tècnics en el desenvolupament del projecte, reservant parcel·les a la seva elaboració i creativitat, recollint les seves aportacions, potenciant la comunicació amb tots els estaments de la cooperativa. S'ha notat una millora de la motivació de les persones treballadores.

La figura del coordinador del projecte per part de l'empresa, fent una funció complementària a la de direcció de l'equipament, ha esdevingut un element rellevant per al bon funcionament de la col·laboració. És una peça clau entre el client i l'equip gestor de l'equipament, aportant una visió estratègica a llarg termini, marcant les prioritats més enllà de la gestió del dia a dia. Aquesta figura facilita una relació de proximitat i confiança entre l'empresa i el consistori, aportant una comunicació més fluïda i experiència en àmbits de participació juvenil.

Els principals reptes en la gestió d'un equipament municipal, i especialment en el cas d'un espai juvenil, se situen en trobar l'equilibri en l'ús i la participació dels usuaris per una banda, i el servei públic com a equipament municipal, de l'altra. Com assenyala un membre de l'empresa cooperativa *"cal fomentar la dinamització dels usuaris i treballadors, però*

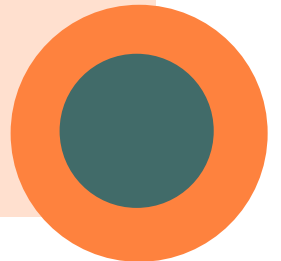

tenint clar que això és un equipament públic, i no la seu social d'una entitat o col·lectiu". Els canals d'apropament als joves són una peça clau en aquest model d'intervenció juvenil que vol trobar l'equilibri, això s'exemplifica en el cas de la comunicació. El mateix representant de Doble Via comenta que en el cas del Casal de Torrelblanca: *"cal millorar els canals de comunicació per fer-lo arribar als joves per mitjà dels seus canals propis – principalment les xarxes socials –, de forma àgil i propera per ells. En un servei de titularitat pública representa un repte fer ús d'aquests canals però alhora mantenir la institucionalització necessària."*

Què aporta el fet de ser cooperativa?: El fet cooperatiu, on un dels principis rectors és la cultura i gestió democràtica, ha aportat un bagatge per l'empresa alhora de potenciar un model rigorós d'intervenció i participació, entenent la complexitat del treball comunitari i de la relació amb les persones joves. El model cooperatiu permet fer compatible la cultura de la participació amb la professionalitat i el rigor en la gestió. Un altre element del model cooperatiu en aquesta experiència ha estat la capacitat de motivació i implicació dels treballadors, que permet que la gent treballi amb responsabilitat i autonomia i l'empresa sigui més eficient, assolint els objectius fixats i sense dedicar esforços addicionals a tasques de control o seguiment.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** serveis integrals de gestió d'equipaments i programes d'acció social i cultural, d'educació, d'animació sociocultural i dinamització comunitària, així com assessoria i acompanyament en el disseny i la planificació d'iniciatives en aquests àmbits d'actuació
- **Projectes relacionats en altres municipis::** Gestió de Casals de Joves a Mollet del Vallès, Esplugues de Llobregat, Granollers, entre d'altres.
- **Any de creació::** 1999
- **Persones sòcies i treballadores::** 150
- **Web::** <http://www.doblevia.coop>
- **Persona de contacte::** Nino Ramírez -Gerent

Cooperant per la creació d'un nou servei

Àmbit: Atenció infància i adolescència

Municipi: L'Hospitalet de Llobregat

Actors: Edivic, SCCL i Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat

Àrea de Referència: Regidoria de Benestar i Família. Secció per a l'Infància

Breu descripció: Creació del servei SaTeF (Servei d'Acompanyament Terapèutic i Educatiu a les Famílies) per part del l'Ajuntament amb la col·laboració d'Edivic

Principi cooperatiu: Adhesió voluntària i oberta, gestió democràtica

Introducció

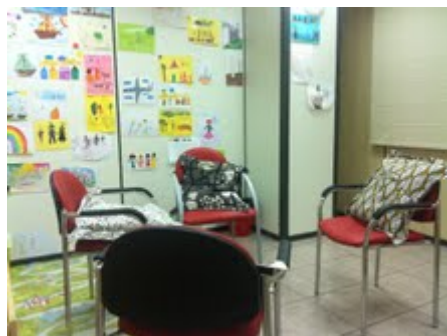
L'empresa cooperativa:: Edivic, SCCL es constitueix l'any 1994 amb l'objectiu d'atendre a les persones infants, adolescents, joves i les seves famílies, promovent, generant o gestionant serveis i projectes especialitzats i preventius.

El serveis d'infància i adolescència:: A Catalunya la Generalitat té la responsabilitat de defensar els drets de les persones menors d'edat i procurar el seu benestar, amb una especial atenció a la població més vulnerable. Les polítiques d'infància i adolescència s'articulen des de la Direcció General d'Atenció a l'Infància i Adolescència de la Generalitat de Catalunya.

El SaTeF de L'Hospitalet de Llobregat:: l'Ajuntament té aprovat un pla municipal per a la infància i l'adolescència. Un dels programes desenvolupats en el marc del pla és el **Servei de suport i acompanyament terapèutic a les famílies (SaTeF)**. Es tracta d'un servei complementari al treball que es fa en els Centres Municipals de Serveis Socials i en els Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència de L'Hospitalet. Dóna especial atenció al treball de suport a les famílies en l'educació dels infants de manera integral, ajudant els progenitors a enfortir les seves funcions parentals, a comprendre millor la complexa i canviant realitat i, a trobar criteris i estratègies per fer front amb èxit als reptes que comporta l'educació.

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: Eduvic gestiona des de l'any 1995 serveis residencials per infants i adolescents, la titularitat dels quals és de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). Arrel de l'experiència de treball en aquests serveis, Eduvic reflexiona sobre la necessitat d'uns serveis destinats a treballar amb les famílies dels infants i adolescents. Per aquest motiu es va dissenyar un programa de treball familiar a nivell educatiu i terapèutic, organitzat com una Plataforma de la qual podrien sorgir diferents projectes a diferents indrets de Catalunya. Eduvic va demanar suport a la DGAIA per fer realitat aquesta iniciativa, i el va rebre inicialment en forma de subvenció per habilitar un espai, a l'Hospitalet de Llobregat, com a Centre de treball familiar i seu de la Plataforma Cruïlla. Espai en el qual més endavant es va ubicar també el SaTeF. Coincidint en el temps, l'Ajuntament de l'Hospitalet elabora el pla municipal per la infància i adolescència, amb l'objectiu de desplegar diferents serveis d'atenció a les famílies. Quan Eduvic coneix el pla desenvolupat per l'Ajuntament té clar que des de Cruïlla hi ha alguna cosa a dir i que es pot fer una aportació interessant per contribuir al desenvolupament de les polítiques plantejades. Així ho fa saber a l'Ajuntament que acull la iniciativa i a partir del gener del 2006 es comença a treballar en l'elaboració d'un servei d'acompanyament terapèutic a famílies amb la col·laboració d'Eduvic.

Fase d'elaboració

Eduvic elabora una proposta tècnica adaptant el projecte Cruïlla a la realitat de l'encàrrec, a partir de les necessitats i objectius recollits en el Pla Municipal d'Infància, i les aportacions de tots els serveis municipals d'atenció directa (serveis municipals de serveis socials, centres oberts, centre municipal EAIA, etc.) El resultat és el naixement del SaTeF (Servei d'Acompanyament Terapèutic i Educatiu a les Famílies), destinat a infants, adolescents i famílies del municipi, derivats dels serveis d'atenció a infància i adolescència d'aquesta localitat. Es tracta d'un servei complementari a la xarxa d'atenció primària, amb caràcter preventiu i basant en el treball terapèutic familiar i el foment de la parentalitat positiva.

Fase d'implementació

A l'abril de 2006 es realitza una primera jornada de presentació del projecte a tots els serveis i professionals d'infància i adolescència. La jornada es centra en el desplegament del servei en el municipi, especialment en treballar amb tots els agents implicats els circuits i processos de derivació, atenció, avaluació i tancament dels casos. Durant l'any, comptant sempre amb tota la implicació i el recolzament de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat es realitzen dues jornades més de format similar, amb l'objectiu de valorar el procés d'implementació i aportar-hi millores.

Principals resultats de la col·laboració:: El SaTeF ja compta amb 5 anys de vida, sent un projecte totalment consolidat. Diferents ajuntaments s'han interessat pel projecte impulsat per l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i estan treballant per aplicar experiències similars als seus municipis.

Al 2010 es van atendre un total de 170 famílies. Actualment el servei es desplega en quatre programes: teràpia familiar, grups terapèutics de pares i mares amb dificultats comunes, grups terapèutics per adolescents que han patit maltractaments i tallers de formació. Del servei es destaca la qualitat que s'ha assolit, amb un nivell d'èxit superior al 60% en els casos tractats, segons els indicadors de resultats extrets de la valoració conjunta dels usuaris, l'equip de terapeutes i els professionals/serveis derivants.

Un altre element a destacar és el sistema de finançament. Es tracta d'un servei públic de l'Ajuntament de l'Hospitalet, gratuït per les famílies. No obstant, des del primer any d'implantació se superen les previsions en el nombre de casos atesos; això porta a l'Ajuntament i a EDUVIC a buscar conjuntament formes complementàries per possibilitar que el Servei pugui atendre tota la seva demanda. Aquesta cerca troba el seu fruit en el programa [CaixaProinfància](#) promogut per la Fundació La Caixa, qui assumeix el 50% del finançament dels casos atesos en el Servei.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: La valoració de la creació i implementació del servei és molt bona. Un primer element que explica aquesta bona entesa és la convergència de línies de treball entre l'Ajuntament i la cooperativa. El municipi, amb l'elaboració del Pla d'Infància, estableix prioritats i objectius clars de treball. Per la seva banda, EDUVIC, que ja ha desenvolupat propostes tècniques d'intervenció amb anterioritat, posa a disposició el seu coneixement per a desenvolupar el servei i participar així en l'execució de les polítiques plantejades per l'Ajuntament L'Hospitalet de Llobregat.

En la posada en marxa del projecte s'ha valorat molt positivament el procés d'implementació fet amb els diferents agents locals, encarregats de la derivació dels usuaris. Al tractar-se d'un servei complementari a la xarxa d'atenció primària, els reptes principals eren: en primer lloc, treballar per una bona acceptació i valoració del servei, pels professionals de la xarxa. En segon lloc, una bona coordinació i sistema de derivació de casos per part dels centres i professionals del territori. Per assolir aquests reptes, dos elements han tingut una especial rellevància: el pla funcional del servei i el pla de comunicació amb els professionals i usuaris.

El pla funcional estableix els mecanismes de gestió dels protocols i circuits de derivació, seguiment, tancament i avaluació dels processos. És una eina de millora de la qualitat, perquè articula el servei i facilita la coordinació i el seguiment amb els agents implicats en el servei. En aquest sentit l'existència d'un bon pla funcional ha estat una peça clau pel SaTeF, i ha esdevingut un model en la implementació d'altres serveis similars en altres territoris.

El pla de comunicació estableix els mecanismes i espais d'informació i participació dels agents, tant dels professionals com dels usuaris. Permet la circulació fluida de informació i la millora i adaptació del servei. En el marc del pla, anualment es realitza una jornada de treball amb els professionals, on es presenta una memòria de resultats i es valora el funcionament del servei i recullen propostes de millora per anar optimitzant-lo.

En la col·laboració amb Eduvic en el projecte del SaTeF, valorem la capacitat tècnica i el model d'intervenció psicoeducatiu, l'implicació i la passió posada en el desenvolupament del Servei, així com la capacitat d'adaptació i flexibilitat per adequar-se a la demanda feta.

**Francesc Centeno— Cap de la Secció per a la Infància
Ajuntament de L'Hospitalet**

Els dos plans, així com els programes que té el servei, s'han elaborat des de l'actitud d'escolta activa, treball en xarxa, i saber-se situar com a servei complementari dins d'una xarxa municipal.

Actualment el repte principal és mantenir el servei i buscar fórmules imaginatives per continuar garantint el finançament del mateix.

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: El model cooperatiu afavoreix una cultura de participació i treball en equip. En aquest sentit, el director del SATEF destaca com en el cas d'Eduvic, aquest fet *afavoreix el traspass d'informació, compartir experiències i coneixements, l'aprenentatge mutu, la recerca comuna de solucions, el treball col·laboratiu. Això permet innovar, generar coneixement, i en definitiva, serveis de qualitat.* I conclou: *"Per a mi la cooperativa és que la gent col·labora, participa, dedica temps i esforços per fer bons projectes. El capital de les cooperatives és sobretot el capital humà."*

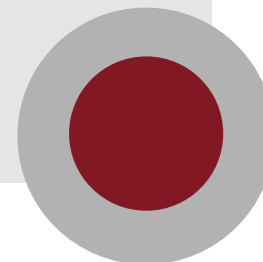
El fet de ser una cooperativa sense afany de lucre, contribueix a una visió que prioritza la persona per sobre del benefici econòmic i per tant la qualitat del servei. Aquesta visió requereix una inversió en temps i recursos humans per generar projectes i implementar serveis. Aquest és un plus que aporten els socis i sòcies d'una cooperativa més enllà de la seva jornada laboral.

Dades de la cooperativa

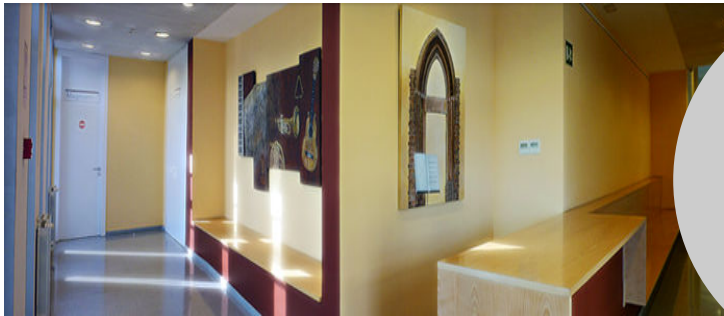
• Camps d'actuació::

Serveis de teràpia familiar socioeducativa, Serveis residencials d'acció educativa, Centre d'acollida, Residència maternal, Escola de formació: Escola Itinere, Tallers i grups de pares i mares, Programes de prevenció socioeducativa a través de l'esport, gestió d'equips educatius, Servei Tècnic de Punt de Trobada, Programa de prevenció per mares i fills que han patit violència.

- **Projectes relacionats en altres municipis::** Projecte Cruïlla implementat en diferents municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona
- **Any de creació::** 1994
- **Persones sòcies i treballadores::** 93
- **Web::** <http://www.eduvic.coop>
- **Persona de contacte::** Adela Camí

Per una escola més enllà de les aules

Àmbit: Educació musical

Municipi: Sant Adrià del Besòs

Actors: Encís, SCCL i Ajuntament de Sant Adrià del Besòs

Àrea de Referència: Departament de Cultura

Breu descripció: L'escola municipal de música Benet Bails és una iniciativa que busca l'educació musical i la cohesió social. Els diferents projectes que realitza l'escola amb la ciutadania en són una mostra.

Principi cooperatiu: Interès per la comunitat, gestió democràtica.

Introducció

L'empresa cooperativa:: Serveis a les persones Encís, sccl neix de la fusió de les cooperatives Entorn i 6Tell, dues cooperatives dedicades als serveis a les persones. El projecte Encís té la vocació de treballar per la transformació social a través de la gestió de projectes orientats a millorar la qualitat de vida de les persones. És present a 22 municipis de Catalunya atenent a 150.000 persones usuàries.

L'educació musical:: Les escoles de música imparteixen ensenyaments elementals i altres ensenyaments no reglats, que aporten als alumnes una visió teòrica i pràctica que permet gaudir de la música.

L'escola de música Benet Bails de Sant Adrià de Besòs::

L'ajuntament de Sant Adrià de Besòs ha impulsat la creació de l'escola de Música Municipal Benet Bails, amb l'objectiu d'apropar l'educació musical a la població oferint els serveis a uns preus públics. El projecte compta amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament de la Generalitat i es treballa amb el Conservatori de Música de Badalona per poder-hi cursar els estudis professionals. La gestió de l'escola és una concessió pública que actualment està a càrrec de l'empresa cooperativa Encís, SCCL.

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: La cooperativa Encís, a través d'Entorn, sccl abans de la seva creació, és present a Sant Adrià de Besòs des de fa anys, gestionant diferents serveis d'atenció a les persones, projectes socioculturals que faciliten l'arrelament dels ciutadans al seu municipi. El clima de col·laboració amb el consistori i el seu arrelament al municipi els anima a presentar-se fa 6 anys al concurs de la gestió de l'Escola de Música Benet Bails.

L'escola s'inaugura l'any 2006 i està ubicada en un edifici de nova construcció al carrer Andreu Vidal, a prop de l'Església Major. A la planta baixa de l'edifici se situa l'escola. Disposa de 7 aules: dues col·lectives i 5 individuals per a instrument, una biblioteca i una sala d'audicions. El perfil d'usuaris actual són infants i adolescents de 4 a 18 anys.

El cost del servei rep finançament per part dels usuaris, la Generalitat (Departament d'Educació) i l'Ajuntament, que es fa càrrec del 40% del cost del servei. L'ajuntament també aporta el local i el cost dels subministraments. Els preus pels usuaris és un preu públic, aprovat per la junta de Govern Municipal.

Principals resultats de la col·laboració:: Actualment l'escola té prop de 200 alumnes, i 12 professors, tots ells titulats superiors, i una persona no docent. Les valoracions de satisfacció per part dels usuaris són molt bones i s'està creant una AMPA (Associació de Mares i Pares de l'Escola) i consolidant el Consell Escolar.

Entre els resultats més rellevants destaquen diferents activitats que realitza l'escola amb la ciutadania. Des del 2008 té lloc una cantata escolar amb la participació dels alumnes de 2n de primària de les escoles de Sant Adrià, amb l'objectiu de difondre el cant coral entre els escolars del municipi. La idea inicial va sortir de l'escola de música i el Centre de Recursos Pedagògics de Sant Adrià, i actualment col·laboren el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, fins a cinc regidories de la ciutat, i el pla educatiu d'entorn. L'escola participa en l'organització de l'esdeveniment i l'acompanyament musical, que va a càrrec dels seus alumnes i professors. La darrera edició va reunir prop de 400 cantaires, i es va estrenar la cantata "El meu poble",

creada per la directora de l'escola per l'ocasió, amb la voluntat d'incrementar el sentit de pertinença i els referents culturals dels infants amb la ciutat. Per al 2012, coincidint amb el mil·lenari de la ciutat, s'està preparant un Cantata que vol aplegar fins a 1.000 persones.

Arrel d'aquest projecte han sorgit altres iniciatives en relació amb les escoles del municipi, com la realització d'uns seminaris musicals impartits per l'escola Benet Bails adreçats als professors de primària. Un altre iniciativa destacada és la realització de diferents concerts solidaris en col·laboració amb la Regidoria de Solidaritat de l'Ajuntament. Fins a la data s'ha organitzat dues edicions per captar fons per Haití i Etiòpia. En els concerts actuen professors i alumnes de l'escola de música.

A l'escola es realitza el programa de Concerts Pedagògics, concerts elaborats i programats, des de l'inici fins a la seva execució, pels professors/es del claustre. Amb periodicitat mensual i una mitjana d'assistència de 70 persones.

Valoració de la col·laboració

La valoració de la col·laboració és positiva, i n'és una mostra el fet que ara el conveni ha passat a ser bianual, renovable a un tercer any.

Factors d'èxit i reptes de futur:: *Un primer element fonamental en l'èxit del projecte és l'existència d'una política municipal decidida vers l'educació musical. Com assenyala una responsable d'Encís.* Des del primer moment vam tenir clar que el municipi estava fent una aposta interessant per aquest equipament i l'educació musical. Crear una escola de música en una ciutat amb tantes necessitat socioeconòmiques com sant Adrià pot semblar elitista, però vàrem veure com l'ajuntament entenia el projecte com una aposta educativa i de cohesió social. Una aposta per una educació de qualitat.

L'existència d'una aposta municipal no seria per si sola una condició suficient per a l'èxit d'un projecte d'aquestes característiques. També és necessari comptar amb un equip docent compromès i identificat amb l'escola que desenvolupi el projecte. Aquest ha estat un dels reptes principals de l'Escola des de la seva creació, i la seva directora n'ha estat una figura clau.

Un element que està contribuint a poder impulsar projectes i treballar la qualitat del servei és disposar d'un nombre d'hores no lectives significatives, que permeten dedicar temps i esforços al desenvolupament dels serveis i la coordinació dels equips.

Els plans per al proper any són continuar creixent en nombre d'alumnes amb el mateix pressupost. Aquest objectiu representa un repte per a tots els agents implicats, donat que caldrà un esforç i la corresponsabilitat de totes les parts. Un altre dels reptes és continuar arribant als barris més desfavorits de la ciutat, que principalment passa per tenir més vinculació amb les escoles de la zona.

Un altre dels reptes principals passa per una bona coordinació entre les tres parts implicades: el municipi, l'escola i l'empresa. El factor clau és la bona coordinació entre les 3 parts, a partir de la proximitat i la confiança. En aquest sentit juga un paper la figura de la responsable del projecte per part de l'empresa qui té la funció de coordinació amb el municipi (reunions de coordinació mensual) i amb la direcció i el claustre de l'escola.

No ha estat una feina fàcil arribar fins aquí, crear l'equip, el sentiment d'escola, i més amb professors que sovint fan poques hores. Però actualment creiem que ho hem assolit. No ens seria possible desenvolupar els projectes que estem fent al municipi sense un claustre docent compromès.

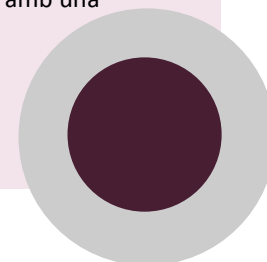
Directora de l'Escola

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: Les cooperatives, com s'estableix en el principi d'interès per la comunitat, desenvolupen els seus projectes de forma compromesa amb l'entorn i afavorint el desenvolupament comunitari. Aquesta ha estat la manera de treballar d'Encís en la gestió de l'escola Benet Balis, fent-ne un espai actiu en el municipi i obert a la ciutadania més enllà de la seva activitat dins les parets de l'edifici. Per altra banda, la gestió d'una escola comporta sobretot el treball amb persones. El tarannà cooperatiu facilita el treball en equip i la confiança en els professionals. Aquesta manera de treballar sovint representa un sobre esforç en els sistemes de gestió però a la llarga suposa una inversió amb resultats en termes d'implicació de les persones i assoliment d'objectius.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** serveis a les persones
Projectes relacionats en altres municipis:: Projectes educatius i de serveis a persones principalment a l'àrea metropolitana de Barcelona i el Bages. També a les comarques de Tarragona i Girona, i les Illes Balears.
- **Any de creació::** Encís, SCCL es crea l'any 2011 fruit de la fusió d'ENTORN, SCCL i 6Tall, SCCL, cooperatives amb una trajectòria prèvia de 20 anys.
- **Persones sòcies i treballadores::** 500
- **Web::** <http://www.encis.coop>
- **Persona de contacte::** Cristina Dedeu

Junts per la creació de valor econòmic i social

Àmbit: Ocupació i Salut Mental

Municipi: Sant Boi del Llobregat

Actors: Moltacte, SCCL i Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Àrea de Referència: Ajuntament de Sant Boi. Alcaldia

Breu descripció: Obertura d'una botiga de roba outlet de primeres marques al centre del municipi on les persones treballadores són persones amb trastorn mental sever (TMS) usuàries dels serveis socio-sanitaris del municipi.

Principi cooperatiu: Adhesió voluntària i oberta, interès per la comunitat

MOLTACTE
outlets

Introducció

L'empresa cooperativa:: Moltacte neix al 2006 com una cooperativa de segon grau creada per tres empreses socials dedicades a la inclusió sociolaboral de persones amb discapacitat; la Fundació el Molí de Puigvert (Maresme), Taller Àuria (Igualada) i Teixidors (Terrassa). L'objecte de l'empresa és la integració laboral de persones amb malaltia mental a través de la generació d'ocupació en botigues outlet multimarca. Actualment existeixen tres botigues de Moltacte, dues a Manresa i una a Sant Boi.

Els serveis de salut mental:: Les persones amb trastorn mental sever poden presentar necessitats diverses vinculades a la seva problemàtica psiquiàtrica i psicosocial. Moltes d'aquestes persones presenten discapacitats o limitacions en el seu funcionament psicològic i social autònom, tenen més risc de patir situacions de desigualtat social i són especialment vulnerables a les situacions d'estrès. El departament de Benestar Social i Família, a través de l'ICASS, impulsa programes i serveis per aquestes persones.

El municipi:: El municipi de Sant Boi de Llobregat està molt vinculat a l'àmbit de la salut mental, donat que al municipi hi ha dos centres de referència en aquest camp: "Serveis en salut mental de sant Joan de Deu", i el "Complex assistencial en salut mental Germanes hospitalàries Benito Menni".

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció: Al novembre de 2009 l'alcalde de Sant Boi de Llobregat visita les dues botigues de Moltacte a Manresa, i manifesta la voluntat d'arribar a un acord amb la cooperativa per obrir una botiga a Sant Boi. L'interès del municipi en el projecte de Moltacte es fonamenta pels seus vessants:

- La integració de persones amb malaltia mental: un dels eixos estratègics de ciutat és esdevenir referent espanyol i europeu en l'àmbit de la Salut Mental.
- El negoci comercial: al centre de la ciutat s'està desenvolupant una pla de dinamització comercial, i Moltacte aporta un projecte de comerç de qualitat amb valor social.
- L'aposta de l'ajuntament convergeix amb l'estratègia de la cooperativa en el seu pla de negoci, que consisteix en replicar el model de botiga de Manresa en altres localitats. Aquesta convergència d'objectius facilita l'acord i la cooperació entre els dos agents, i provoca que l'entesa sigui més àgil i ràpida.

L'acord de col·laboració per l'obertura d'una botiga es concreta en els següents punts:

- L'ajuntament ofereix el lloguer d'un local comercial propietat de l'empresa municipal de foment de l'habitatge. El local disposa de 150m2 i està ubicat al carrer Jaume I, el qual l'ajuntament vol potenciar a nivell comercial, i que està dins del pla de dinamització que està desenvolupant.
- L'ajuntament ofereix el local amb unes condicions bonificades per als 3 primers anys, com mesura de suport a l'arrencada del projecte: durant aquest període el preu de lloguer serà del 20% dels beneficis de l'empresa, en cas que existeixin. L'objectiu és que en tres anys el projecte empresarial sigui rentable i s'arribi a pagar un lloguer al preu de mercat.

Un exemple de valor social vinculat a l'empresa és el món del cooperativisme. El fet que Moltacte sigui una cooperativa posa de manifest encara més la seva vocació social i els valors de responsabilitat social del seu projecte i per tant ens apropa encara més com administració local amb la qual comparteix objectius.

**Francesc Gutiérrez - Director
Àrea de Governança i Ciutadania– Ajuntament de Sant Boi**

- L'empresa es compromet a realitzar anualment una auditoria. Aquesta és una mesura de transparència i bona gestió a la que es compromet Moltacte, i serveix també per calcular el lloguer efectiu que es pagarà els primers anys.
- L'empresa es compromet a obrir la botiga i assumir-ne la inversió de posada en marxa. La inversió és de 140.000 €. Moltacte aconsegueix el finançament a través de préstec d'instruments financers de l'economia cooperativa (Coop57 – Oinarri, ASCA,...) i l'ajut del Departament d'Empresa i Ocupació per a inversions en Centres Especials de Treball.
- Els treballadors amb trastorn mental sever (TMS) seran persones dels centres socio sanitaris del municipi.

El 8 d'abril de 2010 s'inaugura la botiga de Moltacte a Sant Boi, una botiga multimarca en la qual es venen excedents de roba per a dona de reconegudes firmes catalanes a preus reduïts.

Principals resultats de la col·laboració: Fins a la data la botiga ha aconseguit crear sis llocs de treball, cinc dels quals són per a persones amb TMS. Aquestes persones són usuàries dels serveis socio sanitaris de salut mental del municipi. Realitzen gairebé totes les tasques associades a la gestió de la botiga: atenció al públic, cobrament, gestió d'estocs i magatzem, etc. L'única persona que treballa a la botiga i no pateix el TMS és l'encarregada. Al 2010 es va establir un acord de col·laboració amb "serveis en salut mental de sant Joan de deu", i amb Coressa, per desenvolupar el processos de selecció i seguiment de les persones amb TMS que es contracten a la botiga.

Des del punt de vista comercial, tot i comptar amb més de 800 clients del municipi i rodalies, la botiga encara no és prou coneguda al municipi. Per això s'ha elaborat una ambiciós pla de comunicació per 2012 en col·laboració amb diferents agents de la ciutat. Les accions principals són:

- Ajuntament de Sant Boi: realització d'un reportatge i publicitat mensual a la revista del municipi "Viure a Sant Boi", que arriba a totes les famílies i comerços de la ciutat. L'impacte esperat és la creació de 200 noves clientes. A més, des de la Regidoria de la Dona es desenvoluparan diferents accions cap a les associacions de dones del municipi, el personal de l'ajuntament, i la revista municipal Dones
- Parc Sanitari Sant Joan de Deu: realització d'un mailing des de la direcció del Centre als 1.500 professionals que hi treballen per a donar a conèixer la col·laboració existent entre la institució i Moltacte. Promoció especial de descompte per les compres que realitzin els treballadors del centre.

Altres accions comercials a la ciutat amb els clubs de rugby i futbol o els cinemes Can Castellet, entre d'altres.

Moltacte participa activament en el pacte per la inclusió de Sant Boi i el pacte de l'ús del temps.

Valoració de la col·laboració

La col·laboració en l'obertura de la botiga es valora com un èxit, i prova d'això és que diferents municipis de Catalunya han mostrat el seu interès per replicar l'experiència. En el pla de negoci 2011 – 2013. Moltacte té com a objectius l'obertura d'una botiga a Vic i Mataró, arribar a la creació de 20 llocs de treball per a persones amb TMS, i la coordinació amb 5 institucions socio sanitàries de referència. També te entre els seus plans el desenvolupament de noves línies de negoci, com la venda a Centres Residencials per a infants i adolescents vulnerables.

A Sant Boi el repte principal és la consolidació de la botiga i dels llocs de treball creats, i el pla de comunicació elaborat n'ha de ser una de les principals eines.

Factors d'èxit i reptes de futur:: El compromís i la implicació de tots els agents és un dels factors més destacats en l'èxit del projecte: l'ajuntament, les empreses i marques que han cregut en el potencial del projecte, i les entitats col·laboradores. El gerent de l'empresa cooperativa destaca el següent fet com a mostra de la implicació: *"Per a la posada en marxa del projecte, l'ajuntament va posar una persona de referència com a "project manager", per coordinar totes les accions amb l'ajuntament. Això va facilitar la interlocució amb els diferents departament implicats i l'execució de les obres, que vam aconseguir realitzar en només 3 mesos!"*

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: L'opció de treballar en forma cooperativa suposa una aposta clara per treballar des de i per a les persones, i fer-ho des de la cooperació i el treball en equip. En el cas de Moltacte, aquest fet facilita i suposa el següent:

- Implicació important de l'equip directiu en el desenvolupament del projecte, que ha estat clau per dissenyar i implementar un model de negoci viable que impliqui valor econòmic i social. El fet de que la majoria de l'equip directiu sigui soci de l'empresa, ha facilitat l'assumpció del projecte com a propi i la passió per la feina.

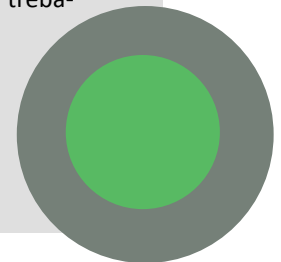
- Tracte "especial" amb les persones i els valors associats: la gestió de les persones treballadores és un dels elements estratègics de Moltacte. L'objectiu de generar oportunitats laborals a persones amb TMS no només passa per la creació d'un lloc de treball, sinó per la normalització d'aquest col·lectiu, podent desenvolupar una feina de cara al públic i realitzar totes les taques associades a la gestió d'un establiment comercial. Els avenços obtinguts en aquest sentit no haurien estat

possible sense una manera de fer pròpia en la gestió de les polítiques laborals de l'empresa basada en desenvolupar el potencial de les persones i el treball en equip. N'és una mostra els bons resultats obtinguts en la enquesta de clima laboral realitzada recentment.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** Comerç outlet
- **Projectes relacionats en altres municipis::** Existeixen dues botigues Moltacte a Manresa. Actualment s'està treballant per l'obertura de botigues a Vic i Mataró.
- **Any de creació::** 2006
- **Persones sòcies i treballadores::** 29
- **Web::** <http://www.moltacte.com>
- **Persona de contacte::** Ana Artazcoz

Expertesa al servei de les polítiques socials

Àmbit: Servei d'atenció domiciliària

Municipi: Barcelona

Actors: Suara Cooperativa i Ajuntament de Barcelona

Àrea de Referència: Ajuntament de Barcelona

Breu descripció: Suara és present des de fa més de 30 anys en la gestió del Servei d'Atenció Domiciliària a Barcelona. En un servei que es presta principalment a la llar, el paper del professional és un element clau.

Principi cooperatiu: Adhesió voluntària i oberta, educació, formació i informació

Introducció

L'empresa cooperativa:: SUARA COOPERATIVA és una empresa d'economia social nascuda al juny del 2008 arrel de la fusió de tres cooperatives d'iniciativa social amb molts anys d'experiència en el sector de l'atenció a les persones, esdevenint així una cooperativa de serveis a les persones de referència a Catalunya. És present a 15 comarques catalanes gestionant una ampli ventall de serveis i equipaments, atenent a més de 16.000 persones usuàries. Actualment hi treballen unes 1.700 persones, de les quals més de 790 són sòcies de la cooperativa.

El servei d'atenció domiciliària:: El servei d'atenció domiciliària (SAD) és el conjunt d'activitats que es realitzen bàsicament en la llar de la persona i/o família, dirigides a proporcionar Atenció Personal, Ajuda a la Llar i Suport Social a aquelles persones i/o famílies amb dificultats de desenvolupament o d'integració social o manca d'autonomia personal, amb la finalitat de promoure i mantenir la seva autonomia personal.

La finalitat del servei és donar una atenció de caràcter integral i personalitzada a les persones i famílies amb dificultats per a la realització de les activitats bàsiques de la vida quotidiana, o per al seu desenvolupament personal i social, oferint una atenció en el seu entorn habitual. Arran de la implantació de la Llei de la dependència, la tipologia d'usuaris beneficiaris del SAD s'ha vist modificada, donant pas a una atenció no únicament a gent gran, sinó a altres perfils de la població com persones amb malaltia mental, drogodependències, famílies, etc. Així com la universalització dels serveis ha permès que població que abans no tenia accés a serveis socials ara en pugui tenir amb el mateix dret. Així que el SAD no sols dóna resposta als usuaris més desprotegits sinó que ha entrat un altre perfil de beneficiaris a igual dret.

El SAD a Barcelona:: A efectes d'experiència en el SAD, SUARA integra la entitat jurídica i la experiència de CTF serveis sociosanitaris, scl, cooperativa pionera i empresa de referència en el àmbit de l'atenció domiciliària des de fa 30 anys a Barcelona i altres municipis de Catalunya. A Barcelona ciutat actualment hi ha 3 empreses que estan prestant el SAD (arran de l'última adjudicació al 2009). Suara gestiona concretament la zona 1 (districte de Ciutat Vella i districte Sants Montjuïc).

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: Suara és present en la gestió del SAD a Barcelona des de 1981. Van començar unes 12 treballadores que treballaven a Barcelona i van decidir constituir l'empresa per la gestió del servei, ja que el consistori no les podia contractar. Actualment la cooperativa atén més de 3.500 persones usuàries a través de més de 500 professionals.

Principals resultats de la col·laboració:: L'atenció domiciliària és un servei de persones per a les persones, és a dir, que l'equip humà és l'element clau del servei. És per aquest motiu que el paper del professional d'atenció a domicili pren una especial rellevància per assolir la qualitat en el servei. La seva motivació i la formació són dos aspectes fonamentals que contribueixen al nivell necessari i adequat d'autonomia i iniciativa en el treball, contribuint a una millor qualitat del servei prestat.

Per potenciar la motivació dels professionals, Suara ha apostat per oferir la màxima estabilitat laboral, i evitar la rotació en la prestació del servei. Així com el fet de ser una cooperativa de treball associat, dóna l'oportunitat als seus treballadors/es de fer-se socis/es després d'un any d'antiguitat. Tot això permet que la implicació, compromís i participació dels professionals en el projecte cooperatiu sigui molt elevada, construint una relació amb vocació d'estabilitat i construïda des del treball amb corresponsabilitat.

Pel que fa la formació, l'empresa imparteix formació als professionals per sobre de les hores estipulades als plecs de condicions que estableix la concessió. Per a la cooperativa el major potencial és el capital humà. El valor de Suara és directament proporcional a les capacitats, coneixements i habilitats del personal. Des de SUARA Cooperativa s'afavoreixen els processos de formació mitjançant un itinerari formatiu per a cada professional, adaptat a les seves necessitats, en funció del seu lloc de treball i de les característiques específiques del servei.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: Els anys de trajectòria en la gestió del SAD avalen la bona col·laboració existent entre l'empresa i el municipi. El servei del SAD ha canviat molt en 30 anys, passant d'una concepció assistencial, a convertir-se en un recurs plural per atendre necessitats i perfils d'usuaris molt diversos. Un dels factors claus d'aquesta col·laboració és la capacitat d'adaptació als canvis i l'actitud de millora continua que tant des de l'Administració com des de Suara s'ha tingut en la gestió del servei, que han fet del SAD de Barcelona un model pioner. N'és un exemple la introducció de perfils professionals com el coordinador de gestió. Com expliquen des de l'empresa cooperativa: *Vàrem ser els primers en incorporar aquesta figura al 1998. Pensàvem que si el coordinador tècnic, a més de fer el control i seguiment a l'equip de professionals d'atenció directa, havia de fer les tasques de gestió, podria tenir conseqüències en la qualitat del servei, ja que som conscients que la gestió implica una dedicació absoluta.. Vam crear un model nou incorporant la nova figura.*

El principal repte de futur és el manteniment de la qualitat del servei en l'actual context de crisi econòmic. Aquest repte obligarà a buscar fórmules imaginatives i aprofundir en la col·laboració entre agents públics i privats. Per alta banda, la diversitat de casos que ha d'atendre el SAD provoca la necessitat de ser un recurs transversal i molt coordinat entre els diferents agents d'atenció a persones. És necessari aprofundir en la coordinació dels agents de diferents àmbits d'intervenció que afecten a l'atenció de les persones, per exemple els recursos socials i sanitaris, i crear sinergies i àmbits de complementarietat en benefici del servei als usuaris, optimitzant al màxim els recursos públics invertits.

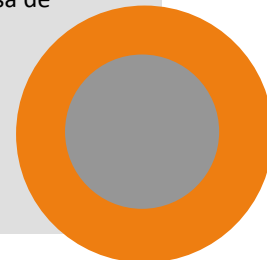

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: Com assenyalen des de l'empresa: *Pensem que se'ns valora el fet que siguem cooperativa, per la capacitat que té la cooperativa d'implicar als seus professionals, per l'estabilitat que s'ofereix i els valors i les polítiques internes de treball amb les persones. Això facilita una millor atenció a l'usuari. Suara té una política activa en la incorporació del treballadors com a persones sòcies de la cooperativa. Actualment en son més de 790.*

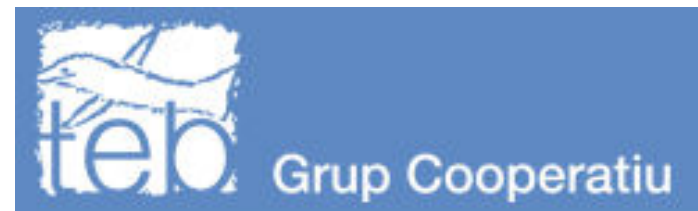
El model cooperatiu reconeix un paper clau a la formació, tenint un principi referit específicament en aquest àmbit i amb instruments com el fons d'educació i promoció i especialment la obligació de reinversió dels resultats, en part també al desenvolupament professional dels seus socis contribuint a la millora contínua dels serveis i al desenvolupament del treball cooperatiu.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** Atenció a les persones: infants, joves i famílies, gent gran, atenció domiciliària, inclusió i discapacitat, formació i inserció de persones en risc d'exclusió.
- **Projectes relacionats en altres municipis::** Es gestionen serveis de SAD Atenció Personal i SAD Neteja de Manteniment a Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Olesa de Montserrat, Rubí, Terrassa i Girona.
- **Any de creació::** 2008
- **Persones sòcies i treballadores::** 1700
- **Web::** <http://www.suara.coop>
- **Persona de contacte::** Àngels Cobo

Cooperant per crear ocupació a prop de casa

Àmbit: Discapacitat intel·lectual

Municipi: Castellar del Vallès

Actors: TEB Vallès , SCCL i Ajuntament de Castellar del Vallès

Àrea de Referència: Departament de serveis socials

Breu descripció: La cooperativa TEB, impulsada per famílies de persones amb discapacitat intel·lectual, treballa activament per cobrir les necessitats d'aquest col·lectiu. La cooperació establerta amb l'Ajuntament i les entitats de Castellar del Vallès n'és un bon exemple.

Principi cooperatiu: Adhesió voluntària i oberta; interès per la comunitat, cooperació entre cooperatives.

Introducció

L'empresa cooperativa:: El grup cooperatiu TEB està format per un conjunt d'empreses cooperatives amb la missió de procurar la màxima integració social i laboral de les persones amb discapacitat intel·lectual, i també el suport a les seves famílies. Els seus orígens es remunten a l'any 1974, quan un grup de 7 famílies amb fills amb discapacitat intel·lectual van crear a Barcelona la primera cooperativa amb la voluntat de crear llocs de treball per als seus fills/es. Actualment compta amb més de 700 socis/es treballadors/es ocupats en el Centre Especial de Treball i diferents centres ocupacionals. El TEB ofereix altres recursos a les persones amb discapacitat, com és l'habitatge o les activitats esportives i de lleure.

El municipi:: Castellar del Vallès és un municipi amb una forta sensibilitat cap a les persones amb discapacitat intel·lectual. Compta amb un pla d'atenció per a persones amb discapacitat, i s'ha dotat de diferents espais de treball, com el Consell Municipal sociosanitari i Comissió d'Atenció a Persones amb Discapacitat

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: La creació de la cooperativa TEB Vallès s'explica perquè en els darrers anys s'havien anat incorporant al centre especial de treball de TEB Barcelona moltes persones amb discapacitat intel·lectual procedents de la comarca del Vallès Occidental. Per aquest motiu es comença a plantejar la possibilitat d'obrir un centre laboral al Vallès i evitar aquests desplaçaments a les persones amb discapacitat. L'any 2001 s'inauguren les instal·lacions de la nova cooperativa TEB Vallès a Castellar del Vallès, gràcies a un acord de col·laboració amb el seu ajuntament. L'Ajuntament va fer una cessió a 50 anys d'uns terrenys en el polígon industrial Pla de la Bruguera per a ubicar un nou centre productiu. Per la seva banda el TEB va construir les naus industrials i les instal·lacions, i es compromet a treballar activament per generar ocupació per les persones amb discapacitat del municipi de Castellar. El TEB Vallès compta amb un centre especial de treball dedicat als serveis a l'indústria, a més dels serveis de teràpia ocupacional (STO) i d'inserció (SOI).

L'experiència suposa un exemple de la capacitat del cooperativisme d'arrelar-se al territori, aprofitant les seves sinergies i actius per engegar projectes amb un fort caràcter local. D'aquesta manera es busca l'equilibri entre el potenciar i aprofitar els àmbits de gestió conjunta que per economies d'escala suposen una optimització de la utilització dels recursos i per l'altre la adequació i incorporació de les especificitats i necessitats del territori concret.

Principals resultats de la col·laboració:: El TEB Vallès va néixer inicialment amb la creació de 28 llocs de treball per a persones amb discapacitat, i actualment n'ocupa prop de 100. L'activitat principal són els serveis per al sector industrial, principalment per l'indústria gràfica i editorial. El fet de ser un grup cooperatiu, amb diferents centres laborals i línies de negoci, permet fer front a les variacions en la producció gràcies a un sistema de mobilitat intern de les persones treballadores.

L'objectiu principal del TEB és la generació d'ocupació. Però també s'ha treballat sempre per oferir altres serveis i recursos per a la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, i especialment pels seus treballadors i socis. En el cas de Castellar del Vallès això s'ha traduït en l'impuls per la creació d'una llar residència per a persones amb discapacitat i de diferents iniciatives en l'àmbit esportiu i de lleure.

La Llar residència

En el marc de la Comissió de la Discapacitat de l'ajuntament de Castellar, es va impulsar la creació d'una llar residència de 9 places per a persones amb discapacitat. Del treball de l'Associació Disminuïts Psíquics Castellar i el TEB com a agents especialment implicats, sorgeix l'oportunitat de reservar tres habitatges d'una promoció d'habitatge social al municipi per convertir-los en una llar residència adaptada a les necessitats de persones amb discapacitat. Una vegada aprovat, el TEB, a través de la cooperativa TEB Habitatge, va contribuir en aquest projecte amb l'assessorament tècnic en l'execució de l'obra i el seguiment en el procés d'adjudicació de les places.

Les activitats esportives

Des del TEB s'ha promogut sempre l'activitat física de les persones amb discapacitat com a eina per reforçar les capacitats individuals d'autoestima, esperit solidari, relacions socials o l'autonomia. Es participa de forma activa en tota mena de campionats i esdeveniments esportius, com és el cas dels [Special Olympics](#). A TEB Vallès s'organitzen de forma regular activitats al pavelló municipal i campionats esportius. Castellar ha estat seu

d'esdeveniments esportius de caire internacional destinats a persones amb discapacitat de la mà d'aquesta aposta del propi TEB i com a principal impulsor de la seva adjudicació i execució.

Les activitats de lleure

El TEB Vallès ha contribuït a impulsar la creació de la cooperativa d'usuaris del Vallès [Grandalla](#), que es dedica a millorar la qualitat de vida i l'autonomia personal de les persones amb discapacitat intel·lectual fomentant serveis de lleure, cultura, esport i d'altres que es considerin convenients. Anualment atén a uns 200 usuaris, dels quals 70 són persones sòcies de la cooperativa, amb la finalitat de poder ser protagonistes també en el desenvolupament d'aquests àmbits de la vida.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: La sensibilitat de l'ajuntament de Castellar del Vallès per les persones amb discapacitat és un element fonamental per al desenvolupament de la col·laboració amb la cooperativa TEB i amb altres agents dedicats a l'atenció d'aquest col·lectiu (associacions de pares i mares, entitats, etc.). El clima de cooperació establert en pro de les persones amb discapacitat ha permès col·laborar per impulsar els diferents projectes i iniciatives arrelats al municipi. Les organitzacions, entre elles el TEB, participen activament en els espais promoguts per l'ajuntament (Consell Municipal sociosanitari i Comissió d'Atenció a Persones amb Discapacitat) i en aquests òrgans es detecten necessitats i s'impulsen iniciatives. S'ha atorgat protagonisme a les famílies de les persones amb discapacitat i les seves iniciatives, confiant que són les persones que millor coneixen les necessitats d'aquest col·lectiu.

Els aspectes de valor més destacats de la col·laboració amb l'empresa social TEB Castellar són l'aposta per fer efectiu el dret al treball digne de les persones amb discapacitat i la proximitat al municipi de l'empresa facilitant la qualitat de vida als ciutadans usuaris de Castellar

Conxita Luna- Cap de Serveis Socials
Ajuntament de Castellar del Vallès

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: Les cooperatives són organitzacions gestionades pels seus socis/es amb l'objectiu de cobrir les seves necessitats socioeconòmiques. En el cas del TEB Vallès, com a cooperativa formada per persones amb discapacitat i les seves famílies, s'ha orientat activament en pro de la

cobertura de necessitats d'aquest col·lectiu, posant l'empresa al servei de les persones, i impulsant projectes i iniciatives d'acord amb les seves necessitats i voluntats.

El fet de que TEB Castellar, sccl sigui una cooperativa aporta la implicació de les famílies i la iniciativa social del projecte

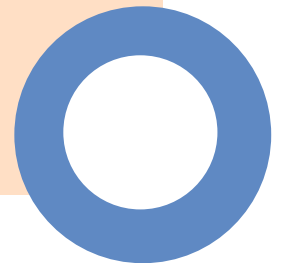
Conxita Luna- Cap de Serveis Socials
Ajuntament de Castellar del Vallès

El principi d'interès per la comunitat amb el qual treballen les cooperatives també s'ha vist reflectit en aquest cas amb arrelament territorial cap al Vallès i

Castellar específicament, apostant per un entitat oberta i col·laborativa amb el seu municipi.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** Serveis d'integració laboral i social i serveis assistencials per a persones amb discapacitat intel·lectual
- **Projectes relacionats en altres municipis::** Tres Centres espacials de Treball i 3 Centres Ocupacionals (SOI i SOT) a Barcelona i una granja de conreu de bolets a Sant Antoni de Vilamajor
- **Any de creació::** 2001
- **Persones sòcies i treballadores::** 77
- **Web::** <http://www.teb.org>
- **Persona de contacte::** Pilar Altarriba

Apostant pel producte del territori

Àmbit: Comercialització de productes de proximitat i ecològics

Municipi: Manresa

Actors: Frescoop, SCCL i Ajuntament de Manresa

Àrea de Referència: Regidoria de Promoció econòmica

Breu descripció: L'interès del municipi i la cooperativa per la promoció dels productes del Bages ha facilitat la creació d'un projecte de comercialització dels productes del territori, Mengem Bages.

Principi cooperatiu: Interès per la comunitat, cooperació entre cooperatives .

Introducció

L'empresa cooperativa:: Frescoop, SCCL és una cooperativa mixta de treball i consum que forma part del grup cooperatiu Xarxa Gedi, dedicada als serveis d'atenció a les persones. Frescoop es dedica a la compra, producció i distribució de productes frescos al detall i per encàrrec, que distribueix a les cuines i serveis propis de la Xarxa Gedi, així com als particulars associats. La cooperativa neix l'any 2007 amb el propòsit de aproximar els productors i els consumidors, valoritzar els productes locals, i potenciar un consum i alimentació. L'empresa cooperativa està formada per 30 persones sòcies, entre consumidores i treballadores.

El municipi:: Amb l'objectiu d'enfortir i difondre la producció ecològica i el consum de proximitat, existeixen diferents iniciatives, tant a la ciutat de Manresa com a la comarca del Bages, que treballen en aquesta línia. En destaquen les següents:

- L'associació de productors [Rebost Bages](#)
- El mercat de productes ecològics, que té lloc cada dimecres a Manresa.
- L'existència de diferents institucions de referència com la [Fundació Alícia](#), [L'Escola Agrària de Manresa](#), o la Denominació d'Origen Pla de Bages.

L'experiència de col·laboració

Antecedents i breu descripció:: El projecte neix per la voluntat de la cooperativa i la sinergia de l'ajuntament per promoure el producte local i el consum de proximitat. Frescoop és present a la comarca des de fa anys a través de la gestió de cuines escolars de proximitat. Des de l'any 2010 treballa pel Consell Comarcal del Bages servint dinars a 1.100 alumnes de la comarca en més de 20 centres d'educació infantil i primària. Un dels objectius principals en la gestió de les cuines és la introducció del producte ecològic i de proximitat.

Per la seva banda, l'ajuntament de Manresa va participar l'any 2011 en el projecte [Lavorae.cat](#), promogut pel Servei d'Ocupació de Catalunya, i dedicat a la generació de nous llocs de treball en el sector de la producció ecològica i el manteniment de la ocupació al territori, així com reforçar el sector cap a una situació de major consolidació, cohesió i competitivitat. Una de les accions de projecte va ser la realització d'una diagnosi de la producció ecològica al Bages, on va aparèixer els següents resultats:

- El Bages és un territori ric en la producció d'horta, però amb estacionalitat de producció sobretot a l'estiu.
- Els productors ecològics són generalment productors petits i poc consolidats.

Un dels principals reptes del sector és enfortir la comercialització dels productes.

En aquest context Frescoop decideix crear **Mengem Bages**, que pretén ser un punt de trobada entre oferta i demanda, sobretot per oferir un canal de comercialització als productors de producte ecològic a través de la venda a empreses i particulars. Mengem Bages consisteix en un servei de venda de productes de proximitat del Bages a través d'una plataforma virtual. Els serveis inclouen la comercialització i distribució dels productes.

Els principals objectius de Mengem Bages són els següents:

- Oferir productes de qualitat a bon preu
- Crear ocupació i cercar l'equilibri territorial
- Donar suport a l'agricultura local i a la millora dels ingressos per als productors del Bages
- Facilitar una relació directe entre consumidors i productors

Principals resultats de la col·laboració::

Actualment el projecte distribueix un total de 200 productes i compta amb 120 persones sòcies, entre consumidores i treballadores. S'ha tingut la idea de promoure les col·lectivitats de consum per facilitar la venda als socis/es consumidors/es. Consisteix en agrupar un mínim de 10 persones sòcies de consum que comparteixen un mateix espai durant la setmana (lloc de treball, oci, associació, etc.) i que per tant poden rebre la comanda en aquell mateix espai. Els avantatges que ofereix Mengem Bages al crear una col·lectivitat de consum són la gratuïtat del transport de la comanda i la instal·lació d'una nevera per conservar la compra realitzada.

Des del punt de vista dels productors, s'ha establert una col·laboració permanent amb l'Associació de productors i elaboradors del Bages. Aquest fet ha permès tenir una interlocució més ample i conjunta amb els productors - generalment dispersos i poc articulats - establint criteris i procediments comuns per facilitar la comercialització dels productes.

Per a la distribució de les comandes a la ciutat de Manresa, Frescoop ha arribat a un acord d'intercooperació amb la **cooperativa Mbici**, dedicada al servei de transport i missatgeria en bicicleta. A més d'aquesta col·laboració, les dues empreses cooperatives també comparteixen local i altres projectes en comú.

Valoració de la col·laboració

Factors d'èxit i reptes de futur:: Un dels elements que més ha contribuït en la col·laboració establerta és la convergència d'objectius entre municipi i cooperativa en l'interès del producte local i de proximitat. Aquest interès ha representat un antecedent perquè pogués madurar des de la iniciativa privada un projecte empresarial viable per cobrir les necessitat del productors i consumidors del Bages.

Els reptes principals del projecte són seguir creixent en nombre de persones sòcies de consum i continuar aprofundint en la relació de proximitat amb els productors.

Què aporta el fet de ser cooperativa?:: Les cooperatives, com s'estableix en el principi d'interès per la comunitat, desenvolupen els seus projectes de forma compromesa amb l'entorn i afavorint el desenvolupament sostenible. Aquest principi cooperatiu ha portat al naixement mateix de la cooperativa **Frescoop**, i a dedicar esforços en la creació del projecte Mengem Bages.

Dades de la cooperativa

- **Camps d'actuació::** Acollida, protecció de menors i atenció a la infància i la família. Educació, formació i inserció sociolaboral. Cohesió social, treball comunitari, promoció del cooperativisme. Cooperació internacional
- **Projectes relacionats en altres municipis::** la cooperativa Frescoop treballa en l'aprovisionament de producte fresc i la gestió de cuines de proximitat principalment a les comarques del Bages, Vallès Occidental i El Barcelonès. Frescoop forma part del Grup Cooperatiu Xarxa Gedi, dedicat als serveis d'atenció a persones.
- **Any de creació::** 1990
- **Persones sòcies i treballadores::** 267
- **Web::** www.frescoop.coop www.xarxagedi.coop
- **Persona de contacte::** Lluís Camós

Els 7 principis a la pràctica en la gestió cooperativa

La identitat cooperativa ve marcada per set principis que vertebraren l'acció de les empreses i generen unes pràctiques específiques que aporten riquesa i benestar a les persones sòcies i treballadores que repercuteix en les usuàries, les seves famílies i l'entorn.

- 1. Adhesió lliure i oberta::** Sentir-se part d'un projecte augmenta la implicació i la responsabilitat de les persones membres i les capacita per donar resposta amb una visió global dels agents implicats.
- 2. Gestió democràtica::** Les persones sòcies tenen veu i vot i disposen o generen espais per parlar i ser escoltades, aportar idees i enriquir-se amb les de la resta de l'equip.
- 3. Participació econòmica::** Les persones sòcies coneixen, gestionen i planifiquen pressupostos i són co-responsables en els resultats de l'empresa.
- 4. Autonomia i independència::** La disposició a treballar plegats, ajudar i rebre ajut es reflecteix en un major grau d'autonomia dels membres i en l'apropiació conjunta del futur comú.
- 5. Informació, formació i educació::** L'obligació legal de reinvertir part dels resultats en la formació dels integrants de la cooperativa repercuteix en professionals formats i en un servei de qualitat.
- 6. Intercooperació::** La cooperació amb altres cooperatives permet compartir eines de gestió, multiplicar el coneixement, fer economies d'escala o compres conjuntes.
- 7. Interès per al comunitat::** Les cooperatives són part d'un sistema i d'un entorn, estan arrelades al territori i compromeses en la generació d'iniciatives per mantenir-s'hi i beneficiar la societat.

Agraïments

La Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya vol fer un reconeixement a les cooperatives participants a aquesta guia i a la tasca social que desenvolupen a diari.

El nostre agraïment a totes les persones que d'una manera o altra han contribuït a fer possible aquest treball: Clara Puigventós, Cristina Dedeu, Elena Jardon, Carina Puy, Angels Cobo, Maria Diaz, Esther Mateu, Miquel Isanta, Pepa Muñoz, Pilar Altarriba, Gemma Garcia, Adela Camí, Javier Loyo, Idoia Oca, Alba Rojas, Nino Ramírez i Lluís Mas.

A l'hora a totes les persones dels diferents ajuntaments que han participat: Conxita Luna, Francesc Gutiérrez Marchena, Javier Hiniesto i Francesc Centeno.

Bones pràctiques en la col·laboració entre el món local i el cooperativisme d'iniciativa social

